

OBSAH

PŘEDMLUVA 7

POZNÁMKA KE GRAFICKÝM ZNAČKÁM 9

ÚVOD: SMĚREM K LOGICE KULTURY 11

0.1. Projekt teorie sémiotiky 11

0.1.1. Cíle zkoumání 11

0.1.2. Meze výzkumu 13

0.1.3. Teorie lži 15

0.2. 'Sémiotika': obor nebo disciplína? 15

0.3. Komunikace a/nebo signifikace 16

0.4. Umělé hranice: obor 18

0.5. Přirozené hranice: dvě definice sémiotiky 24

0.5.1. Saussure 24

0.5.2. Peirce 26

0.6. Přirozené hranice: inference a signifikace 28

0.6.1. Přirozené znaky 28

0.6.2. Neintencionální znaky 29

0.7. Přirozené hranice: dolní práh 31

0.7.1. Stimuly 31

0.7.2. Signály 32

0.7.3. Fyzická informace 33

0.8. Přirozené hranice: horní práh 33

0.8.1. Dvě hypotézy o kultuře 33

0.8.2. Nástroje 34

0.8.3. Komodity 37

0.8.4. Ženy 39

0.8.5. Kultura jako sémiotický jev 39

0.9. Epistemologické hranice 41

POZNÁMKY 44

1: SIGNIFIKACE A KOMUNIKACE 44

1.1. Základní model komunikace 44

1.2. Systémy a kódy 51

1.3. S-kód jako struktura 54

1.4. Informace, komunikace, signifikace 56

1.4.1. Některé metodologické distinkce 56

1.4.2. Informace u zdroje 58

1.4.3. Informace s-kódu 59

1.4.4. Fyzický přenos informace 61

1.4.5. Komunikace 62

POZNÁMKY 63

2: TEORIE KÓDŮ	65
2.1. Znaková funkce	65
2.2. Výraz a obsah	67
2.3. Denotace a konotace	72
2.4. Zpráva a text	74
2.5. Obsah a referent	76
2.5.1. Referenční klam	76
2.5.2. <i>Sinn</i> a <i>Bedeutung</i>	77
2.6. Význam jako kulturní jednotka	85
2.7. Interpretans	88
2.7.1. Peircova teorie	88
2.7.2. Různé druhy interpretantů	89
2.7.3. Neomezená semióza	91
2.7.4. Interpretanty v teorii kódů	92
2.8. Sémantický systém	93
2.8.1. Opozice v obsahu	93
2.8.2. Subsystemy, pole, osy	96
2.8.3. Segmentace sémantických polí	98
2.8.4. Protikladná sémantická pole	102
2.8.5. Metodologická povaha sémantického systému	105
2.9. Sémantické ukazatele a sémém	107
2.9.1. Denotativní a konotativní ukazatele	107
2.9.2. Denotace vlastních jmen a čistě syntaktických entit	109
2.9.3. Kód a kombinační pravidla	114
2.9.4. Požadavky kompoziční analýzy	116

2.9.5 Některé příklady kompoziční analýzy 118

2.9.6. Základní přístup k definici sémému 120

2.10. KF model 122

2.10.1. Bachelor 122

2.10.2. Slovník a encyklopedie 124 /

2.10.3. Ukazatele jako interpretanty 126

2.10.4. Konotace jako ukazatele.

Prostředí 127

2.10.5. Rozlišovatele jako nevlastní prvky 128

2.11. Revidovaný sémantický model 132

2.11.1. Struktura sémému 132

2.11.2. Kódové kontexty a okolnosti 138

2.11.3. Sémém jako encyklopedie 141

2.11.4. Kompoziční analýza nonverbálních výrazů 144

2.11.5. Kompoziční analýza verbálních shifterů a dalších indexů 145

2.12. Model „Q” 153

2.12.1. Nekonečná sémantická rekurzivita 153

2.12.2. N-dimenzionální model 154

2.13. Forma sémantického prostoru 157

2.14. Nadkódování a podkódování 162

2.14.1. Nekódované determinanty interpretace 162

2.14.2. Abdukce 164

2.14.3. Nadkódování [Overcoding] 166

2.14.4. Podkódování [Undercoding] 169

2.14.5. Diskurzivní kompetence 170

2.14.6. Gramatiky a texty 172

2.15. Interakce kódů a zprávy jako otevřená forma 174

3: TEORIE ZNAKOVÉ PRODUKCE 191

3.1. Obecný pohled 191

3.1.1. Produktivní úsilí 191 /

3.1.2. Typy produktivního úsilí 192

3.1.3. Jak číst následující oddíly 198

3.2. Sémiotické a faktuální výroky 199

3.2.1. Analytické vs. syntetické a sémiotické vs. faktuální 199

3.2.2. Výroky 201

3.2.3. Nonverbální výroky 202

3.2.4. Další záležitosti 203

3.3. Zmiňování 203

3.3.1. Indexně senzitivní soudy 203

3.3.2. Znamenání a odkazování 205 /

3.3.3. Proces zmiňování 205

3.3.4. Ideje jako znaky 207

3.3.5. /Je/ jako metajazykový prostředek 210

3.3.6. Predikace nových vlastností 211

3.3.7. Je současný král Francie starý mládenec? 212

3.4. Problém typologie znaků 215

3.4.1. Verbální a nonverbální znaky 215

3.4.2. Kanály a výrazové parametry 218

3.4.3. Diskrétnost a gradační kontinua 220

3.4.4. Původy a účely znaků 221

**3.4.5. Symboly, ikony, indexy:
neudržitelná trichotomie 222**

3.4.6. Replikovatelnost 223 /

3.4.7. Duplikáty 224

3.4.8. Repliky 227

3.4.9. *Ratio facilis* a *ratio difficilis* 228

3.4.10. Topo-senzitivita 230

3.4.11. Výrazové shluky a obsahové mlhoviny 233

3.4.12. Trojí opozice 235

3.5. Kritika ikonismu 237

3.5.1. Šest naivních názorů 237

3.5.2. Ikonismus a společné 'vlastnosti' 239

3.5.3. Ikonismus a stejnost: podobnost 243

3.5.4. Ikonismus a analogie 248

3.5.5. Odrazy, repliky, empatické podněty 249

3.5.6. Ikonismus a konvence 252

3.5.7. Výraz a obsah u podobnosti 254

3.5.8. Pseudoikonické jevy 257

3.5.9. Ikonická artikulace 263

3.5.10. Odmítnutí 'ikonických znaků' 266

3.6. Typologie způsobů tvorby 269

3.6.1. Čtyř-dimenzionální klasifikace 269

3.6.2. Poznání 272

3.6.3. Ostenze 276

**3.6.6. Programované stimuly
a pseudokombinační jednotky 296**

3.6.4. Replika: kombinační jednotky 280

3.6.5. Replika: stylizace a vektory 292

3.6.7. Invence 301

3.6.8. Invence jako tvorba kódů 307

3.6.9. Kontinuum transformace 311

3.6.10. Produktivní rysy, znaky, texty 314

3.7. Estetický text jako invence 317

3.7.1. Sémiotický význam estetického textu 317

3.7.2. Neurčité texty a texty zaměřené k sobě samým 318

3.7.3. Manipulace s kontinuem 321

3.7.4. Estetické nadkódování: výraz 325

- 3.7.5. Estetické nadkódování: obsah 327
- 3.7.6. Estetický idiolekt 328
- 3.7.7. Estetické změny kódu 332 /
- 3.7.8. Estetický text jako komunikační akt 333

3.8. Rétorická praxe 335

- 3.8.1. Odkaz rétoriky 335
- 3.8.2. *Elocutio* jako nadkódování 338
- 3.8.3. Metafora a metonymie 339
- 3.8.4. Rétorické měnění kódu 343
- 3.8.5. Rétorické přepínání kódu 347

3.9. Ideologické přepínání kódu 350

- 3.9.1. Ideologie jako sémiotická kategorie 350
- 3.9.2. Laboratorní model 351
- 3.9.3. Ideologická manipulace 355
- 3.9.4. Sémiotická kritika ideologie 357
- 3.9.5. Poslední práh 360

POZNÁMKY 362

4: PROBLEMATIKA SUBJEKTU V SÉMOTICE 383

POZNÁMKY 387

POZNÁMKA PŘEKLADATELE 391

LITERATURA 395

JMENNÝ REJSTŘÍK 431

VĚCNÝ REJSTŘÍK 435